

n pustiu

I

*Din gura de vâoa a Iacomului Soare,
Pe nînderi vlăguite de-un foc tentacular,
Curgînd încet, ca lava pe-o albie de jar,
Înaintează-o undă de fîrnă călătoare.*

*Sunt zece de ani din clipa cînd valul a pornit
Pe marea de nisipuri, să-și caute limanul;
Dar tot mai larg se nîinde în zăre oceanul
Iar fîrnul mîntuirii se pierde'n nesfîrșit...*

*Aceleași zări încinse orbece trudită turmă,
Aceleași cer de-aramă apasă pe grumazi,
Iar durerosul „mîne”, mereu mai crud ca „azi”
Nădejdea slabă-a vieții treptat-treptat-o curmă...*

*Spre ce sfîrșit ne mînd
Statornică-ți mînie?
Cuțitul crunt al foamei
Sălbatec ne stăjie.
Zvîrliți suntem de vînturi
Ca frunzele 'n noroi.
Indură-te Stăpîne!
Indură-te de noi!*

*Cu brațul Tău năpraznic
Furatu-ne-al robiei,
Ca viața noastră slabă
S'o dai în dar pustiei.
Orice minut ne pare
Că-i clipa de apoi!
Indură-te, Stăpîne!
Indură-te de noi!*

*O, cât era de dulce
Trecutul chin al muncii!
Acum ne mor pe drumuri
Femeile și pruncii;
Sub foc de cer și pară
Pierim, fîlămânzi și goi...
Indură-te, Stăpîne!
Indură-te de noi!*

II

*Și iar pornește turma călătoare...
Și cerul svărie plasa-l de vîpae
Pe gablenele valuri, ea s'adune
Bogata pradă...*

*Cărboni și livizi,
Ei se tîrîsesc, ca niște umbre,
Desfășurînd funebra lor paradă
Pe șesul lung, întins ca un lîntolț...*

*Un prunc, sfîrșit,
Din brațe de părinte s'a desprins
Și se prăvale ca un bolovan
În groapa de nisip aprins.*

*Și colo,
Un bătrîn,
Cu piept și spate gol,
Cu brațe goi —
Cu ochii-afară din orbite*

*— Biet strigol —
S'a noietici și-acuma bea, setos, nisiplui...
O mamă își sfîșie chipul,
Iar ptelele-i plutesc în soare,*

Ca niște fîclări lungi, rătăcitoare...

III

*O nouă zil... și tarși un amurg
Și 'n stecare clipă pieru-un altul —
Și, nesfîrșit, strigari lungi se scurg
Cu brațe moarte implorînd înaltul.*

*Dar iată: palid, Moise s'a oprit
Cu ochii nfiți în zărea arzătoare.
Îl ard solarele dogori cumplite —
Dar chinul lor îl arde și mai tare.*

*Și cum ar vrea să-i mîntue! O, cum
Și-ar sîngera genunchii 'n rugăciune!
Dar ruga lui în van își cată drum:
Iehova-i surd... și neamul lui apune.*

*Un nou amurg... Sub tragicul blestem
Din nou se nfundă turma 'n zări de sânge.
Și 'n urma ei deserturile gem,
Pe cînd Păstorul stă în drum și plînge...*

VIRGILIU MOSCOVICI

Invitație la țară

— SCHIȚĂ —

de I. VINEA

Am frîmțat pentru cea din urmă oară, cu gestul august al brutarului, conținutul alb al valizei de pe scaun. Acum am consimțit, rebela, să se închidă și mînerul ei de plete, așteptând. Mă uit, nehotărît, la ceas. Ora tremură și aproape. Dimineața proaspătă a lumdat orașul peste clopotnițe și plopi, și mi-a spălat ferestrele cu lumină. Scrioarea de chemare a prietenului meu stă pe masă și nu știu deocînd ezit, Totuși soarele de pe boltă amenință, pogorât, asfaltul și praful trasare și frunza bulevardelor s'a resemnat.

Departo o gară adumbrită de salcâm, cu peronul de nisip ud, cu seful de stație în bluza de vară și a micul cu palaria de fermier, care ar primi soseala mea vîloasă la opritrea trenului.

Apoi goana în trăsuri, în spre conac, printre țărani cari salută și prin fata cationului unde veghilează o femeie cu genunchii goi și cu steagulețul înfășurat. Ar gîndi cu toții: iată musafirul boalerului.

Și Dumineca la plaja, la curte, s'ar îmbulzi să mă vadă. Mă exaltă visul meu estival: Dar recitesc scrioarea, care temporează straniu poarta de feribole pe vacanță. De ce? Poate veți înțelege mai mult decît mine. Ascultați: — „Așa dar, doriu-te, așteptatule prieten, în vii oaspes. E un vis al nostru de tineret să petrecem o vară, lângă cărțile preferate, împreună, și pentru mine această țară și melancolică realitate se răscoală deplin: al să calci pe moșia mea. Am să te găzduiesc în conacul meu, în casa pe care mușchii și edera urcă pînă la dlanete brune ale acoperșului străbun. În voi povestii aici, lupta încoace pe care am dus-o în anii despărțirii noastre, cu toți creditorii și veneticii perindîți în proprietatea de unde tatăl meu cu iomea lui seniorială fusese izgonit.

Eram pe atunci în vârsta fiericiei, a nepriceperii. Iar tu vei în împărțit bucuriile și necazurile tale din acest lung răstimp. Ai să-mi vorbești ca dîmărioară de poezie, de muzică, de artă. Pentru soția mea, vei fi o adevărată abnare. Am devenit un logofăt, un arendaș, un om dela țară, obsedat de ploile ce se mîscă pe cer, de grîndina iminentă, de vîntul care trădător se lasă. Vorbele mele sunt strict măsurate pe grilele cari mă apasă; doar dacă în tocmelile cu samsarii de cereale redevin, cînd e nevoie, oratoriu de altă dată. Așfi că, în sânul familiei, sunt aspru față de duzina de copii cu cari m'a binecuvîntat divinitatea și posed pe pentru nevastă care, în ciuda maternității laborioase și fecunde, s'a păstrat, lângă scufia de noapte, cărtile cu soarte de marochin ale poezilor.

Vino deci cu ultimele nouăzeci de lire, și vei avea inefabile ore de lectură la cari voi participa precît necesitățile virgilene îți vor permite. Sotia mea și-a păstrat o nobvă țîntă sufletască, o tendință artistică demnă de o sedera prelungită în saloanele defuncte dela Versailles, și o preocupare atentă față de producția literară indigenă. Îți spun toate acestea ca să nu o judeci pripit după unele spectacole violente cu cari o câșticia de ani și apoi a deprimis asistența îngrozită și ascuțit tumultuoasă a neurmărită mele progeniturii. Că aceea, în desădușea de a-mi smulge o slabă de apelerare la neobosită de dîrtăriți șerale frumusești și suflet se multumesc să audă simple sunete răgușite sau interjăchii vehemente, printre cari se zbrăleşc și ptelele copiilor atînați pe lîngă fustele protectoare ale mamii. Da, neuitatele preten, mîntea subțilă a nevăstii-măi a găsit mijlocul să provoace fîră șere scandaliu, în rarile momente tacturine cînd, cu gura hermetică închisă, îi tin de urât: Ai să auzi răcnete și de martiri, de câte ori tmi scupă în gene desprins și de aristocrat, de câte ori își retrage din barbă-măi mîntie blînde luînd cîteva fire ca trofeu. Și pentru acest singur și unic corp — corp casnic, în care apărarea mea se reduce la biete urlete invuluntare, oprobriul satului, al autorității rurale și subuldețene cade asupra mea. Gînta feminină a tînrului covins partea bărbătească respectivă că sunt un monstru care mîncă moralmente viața nevăstii și a copiilor și Vîno, tu prietenul meu, vîno și fi-ne jude împarcial. Vei asculta după ce vei fi fost martorul ocular al unei scene, ambele părți. Cîntecul tocmal aduce dela

lînea calităților excepționale pe care le-am enumerat până acum. Strauss, în tinerețe, se putea prenumăra printre melodisti; Melodia lui, deși reală, este prea des vulgară și apropiată de Berlioz, Schumann, Wagner, fără a uita pe Puccini, pus nu arezorii la contribuție. Partea pur personală din verva lui melodice este o concizie scadată și adesea dîlabolcă care cătodeată scapă aceste teme de banalitate; apoi ele sunt totdeauna prezentate în mod superior, fie că sunt luate în forma celei mai admirabile polifonii, fie că sunt orchestrate într-un mod superior, fie că sunt armonizate în mod cu totul nou; în fine contribuționale, cu toată valoarea lor intrinsecă, mîntea, la construirea de opere grandioase, cari asigură lui Strauss un loc deosebit în istoria muzicii din toate timpurile.

M. G. A.

Buziul, noua dănrură a scumpel Matilda și-ți va putea astfel, vorbii, pare lucrul ciudat?

E vorba de o strategimă nevinovată. Pentru a oprim pe câte o săptămînă pînă la verbal care procede obișnuit tontorului familiar am luat inițiativa de al roads noaptea cu briceagul, cerul găsi și girăle. Cele de caucic, bine-înțelese, pe cari te găsesc într-un pahar pe mîguta de noapte. A doua zi, la cafea, toți dinți nevisti-mi cad, în mijlocul celei mai frumoase fraze etico-literare, Brusco, s'ocnă la scade, vorbele-i par împomolite în miez de pălne ud, logofătul începe să pentru un galop desmeto spre metropola județului ducînd pantele bucale ale Matildei, la dentist. Pentru o săptămînă, liniștea mea e recucerită. Pînă acum am schimbă nouă dentisti... Mă tem că într-un sfîrșit o să mă găzduiesc vreun nou venit doctor dela Berlin pus să restabilească frumusețea Matildei. Mai îți mîntea, așteptatule? O iubai și tu, o iubiam amîndoi, într-o zi, pentru ca prietenia noastră să nu sufere, ne-am jurat să ne depărțăm simultan de strălucitoarea ispită. Toamă atunci preferința ei de stîmă elegant și mîndru se deslășuri asupra-mă. Te-al resemnat și-ți al 'mvins gelozia, durerea, iubirea și azi, după o lungă absență te reîntorcîți vindecat la pieptul vechiului tău preten. Va fi și pentru dănsa, un privei de sună melancolică. Veți tresări și tu lîngă vînturile vechi de imitație elzoverlană a lui Baudelaire, și-ți va cetti:

A la très bonne, à la très chère, à la très belle.

Lucru pentru care i-am adus o dănrură nouă și una de rezervă pentru cazul cînd cine știe cum, una din ele ar plezn.

Are să-și pună cea mai abundență pericid amintitoare de blondă viziune pe care lîngă klocul muzicii militare din grîdina publică, amîndoi, deopotrivă, o adorăm. Și copili, adorabila droaie!

Sunt sigur că te vei înțelege cu ei, că te vor iubi, că te vor cătăra pe genunchii, și te vor mîngăia cu mîntie lor cojite pe obraji, veși și o adevărată abnare. Am devenit un logofăt, un arendaș, un om dela țară, obsedat de ploile ce se mîscă pe cer, de grîndina iminentă, de vîntul care trădător se lasă. Vorbele mele sunt strict măsurate pe grilele cari mă apasă; doar dacă în tocmelile cu samsarii de cereale redevin, cînd e nevoie, oratoriu de altă dată. Așfi că, în sânul familiei, sunt aspru față de duzina de copii cu cari m'a binecuvîntat divinitatea și posed pe pentru nevastă care, în ciuda maternității laborioase și fecunde, s'a păstrat, lângă scufia de noapte, cărtile cu soarte de marochin ale poezilor.

Vino în neastîmpăratul lor, vino în vînta mea, vino printre arbori în peșajul în care răul aleargă la moară, vesel, ca un loc. În treburile orășenele acalmia și reculoșă natură. Vîno să-ți pot spune în curînd.

Țytre în patula recubans sub tegmine laci.

Scrisoarea continuă în felul acesta încă vreo câteva pagini. Și nu pricep de ce sovăi atât și dau buzna în conacul ospitalier prin tradiție de familie, spre conacul prietenului meu și al Matildei.

I. VINEA

Italia în opera lui Anatole France

Cînd vorbești despre Italia trebuie să începi cu natura!

Dragostea lui Anatole France pentru frumusețea firii e foarte potolită ca la orice intelectual din temperatul. Insușirile sale contemplative nu lăcrăzau asupra naturii, ci asupra lui însuși. Totuși moda, care e la fel de tiranică în literatură ca și la pângărire, l'a silit să-și presare (e, cât de puțin a făcut-o cu toate acestea) operele cu descrieri de privilegii, de amurguri, ori de nopți cu stelste. După pînă în sfîrșitlerile romane, englezesci, după romanticismul lui Chateaubriand și al lui Michelet și de la să se putea alina. Pe nevrute France s'a suprat. A izbutit totuși să înăce de înfășurătură cu elna. Acțiunea unuia din romașele sale se petrece în Italia. Nu mai era neamă moda singură care-l silea, ci Italia înfășurătoare fără crutare dela romancierii și dela tinerele culcușe în căștiorie de mînt, drepturile și de vânt în descrierii înbel-sugate, Talentul, ca și nobilețea, obligă dar, pentru un autor așa de bucuros la vorbă, mîntieles tinereții să-ți tin cam puțin loc în „Crimul Rosu”, roman al cărui nume chiar pomenește de Cetatea. Neasme-nu-Florența.

Cu totuși nu sunt acolo decât două descrieri scurte, în afară de câteva amănunțite ale Romei, de Veneția, de Florența și de Florența. Vede în fine în Italia început avem desăbiră artăstă: „La Veneția cerul e colorat, la Florența e spiritual”. Și pe urmă: „Veneția e odihna Duminicii în marea săptămînă creației e a Italiei”. Ascultați cum vorbește dela Veneției: „De câte ori se căucea în căștiorie de mînt, drepturile în pictor și înscuș studii. Aerul ar fi vrut să-l zugrăvescă! Alt undele cerul e departe, sau tare, hăt în fund, la Veneția e pretutindeni; mîngăie pămîntul și-a, învîlștue cu iubire turlile de plumb și fatada de marmură, și savărie în vîzduhul albatrușii perle și cristale! Frumusețea Veneției stă în aerul și femeie sale”. Și asta e tot! „Dar, s'ar putea răspunde, nu întăo corbire era să-și pus scurtoorul pastelui”? Ei bine, despre Florența însă-și, care e chiar cetatea „Crimul Rosu” n'a găsit mai mult de o pagină. Încă adică asta e totul. Această însă în împrejurările celei mai prietnice genului. Cum de a ajuns la aceasta?

Întă cum s'findeți spre a izbuti în descrierea naturii, a nevoe de imaginație, fiind totodată și un contemplativ. Dar, Anatole France, mare mester de povestii minunate, s'ar încumă de a descrie natura, de tot lipă de imaginație creațoare”. Fîre de istorie și filosof dădată, și înzestrat cu imaginație cărțurii, care la urma urmei este fantezie, el e un contemplativ — da însă un contemplativ al oamănirii și de-așel al taylorilor, iar nu al naturii; într-un cuvînt, un apatitid!

Fîndcă pentru a vorbi despre Italia trebuia început cu natura, lăcrăz în gata cu începutul.

Nu voia face nici analiza, nici rezumatul „Crimul Rosu”. Ar fi să vorbească, nu de Italia, ci de parizienele din opera lui Anatole France pelecte pe câteva luni în țara lui Dante. Și cu greu a-și putea crede

Dintre conferințele țîntă la Seminarul de Istoria literaturii franceze al Universității din București, în Aprilie 1920.

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

de a cineva aici care să nu fi cîștit cariera, la fel pentru „Crimul Rosu” și pentru „Crimul Rosu”. Voiu trece dela natura la popor cînd dacă vreau de modul va fi înfășurătură oame-nilor desigur că e fost în „Jara voluptoasă unde nu se născu moartea nădorită”. Autorul lui „Sylvestre Bonnard” a văzută-o limpede și n-a dat acea pagină asupra mulțumii, italianissime, dela Napoli. Dar epistola d-lui Polizzi dela Gergenti „negustor de vînturi, și archeolog” în care exagerările, hiperbolele, superlativile năpădăse!

E chiar fete de a scrie al Italia, nînd nu se putea alina. Pe nevrute France s'a suprat. A izbutit totuși să înăce de înfășurătură cu elna. Acțiunea unuia din romașele sale se petrece în Italia. Nu mai era neamă moda singură care-l silea, ci Italia înfășurătoare fără crutare dela romancierii și dela tinerele culcușe în căștiorie de mînt, drepturile și de vânt în descrierii înbel-sugate, Talentul, ca și nobilețea, obligă dar, pentru un autor așa de bucuros la vorbă, mîntieles tinereții să-ți tin cam puțin loc în „Crimul Rosu”, roman al cărui nume chiar pomenește de Cetatea. Neasme-nu-Florența.

1) V. Pages choises d'Anatole France, ed. Armand Colin, studiul introductiv de G. Lanson pag. VIII.

Sigiliu

Caton Theodorian

Sub înfășurarea aceasta de actor bitrîn, se ascunde o mîntă de nativ și un suflet de copil Combinăți-le pe-amîndouă și vei avea o fîntă ciudată, sensibilă, lesne terțătoare, dar totată de lesne capabilă să-ți faci un neajume, de care se căștăie imediat.

Isi schimbă atitudinea după cum și-a schimbă înfășurarea. Într-o vreme purta mustăți și ciova. Avea ceva din Tarascon al lui Daudet. Apoi și-a hîntit ochii și și-a ras mustățile, după ce-a scris într-o revistă dela Craiova, o adorabilă schiță „Buzele”. Astăzi cu părul îndrînățit de vreme și mai ales de grîntă ce și te crează singur și cu obrazul ras își reamîntăsc pe Delobelle o altă figură din nemuritora frescă a autorului lui Jack.

Dață există vre-o irradire între înfășurare și destin, trebuie neapărat să punem în legătură graba cu care a voit să semene cu un actor și velenităle sale de autor dramatic. Nucleulul de altă dată, care împreună cu Brătescu-Vinetschi, Sadoveanu și Gârleanu, formează generația emergentă a celei de azi, a imbogîțit literatura, cu romane și nuvele ce consacraț un scriitor. A dramaticat într-o zi subiectul unei nuvele și-a dat teatrului comedii „Buzoretii”, în cercare dramatică reușită și incuștă descriere a unui mediu observat ani de-a rândul în cele mai ascunse amănunte. O a donușă „Comedia Inimii” nu s'aputut valorifica meritele, din pricina unei neabilități care împredună o dușmăntă... prieteneșor, (aci intervine combinația, de care vorbim mai sus și cari caracterizează personalitatea lui Theodorian) i-au adus mari neplăceri. Astăzi se vorbește de o comedie nouă „Nevestice lui Plesu” în jurul căreia se dă o luptă înăbușită și foarte puțin literară, în lagărul beligeranților.

Ambițios peste fire, e înzestrat cu reale calități de agen electoral, cînd e vorba de un loc în comitetul teatrului sau de vice-președinția Societății Scriitorilor. Sîrguitor și perseverent, Caton Theodorian nu se dă în lături să învîrșească doameeni, cînd e vorba să pună în aplicare ideea care-l preocupă. Cu o lîmbă aleasă, cu fraza colorată și concisă e unul din cei mai buni prozători ai noștri. Deși lasă de-o parte nuvele și romanele care i-au adus reputație de care se bucură, volumeloș din trecut vor răbuzna răvna de astăzi, de oarece teatrul nu rămîne în opera sa literară „son violon d'Ingres”. Ciudat amestec de boer și boem, activitatea sa literară precum și aceea a omului, este o caracteristică a vremilor de prefăcure în care continuă să prefăcure și astăzi tîntăta noastră literatură.

AMBROSIU

Scrisoare din Bucovina

Sub raport cultural românul bucovinean e un tip aparte. Disproporțional dimie aplicării și cunoștințe, unilateralitatea preferinții și sunt specific. Cultură e desădușă închinată în cerul preocupărilor sale ca într-un zid chinezesc, și se consideră dispensat, de cunoștința lucrurilor cari nu intră direct în domeniul ocupațiilor sale profesionale. Or disconsiderate sunt în deosebă: arte și literatura, cari în Bucovina au cucerit relativ puțin teren.

Motivul acestei stări de lucruri trebuie căutat în împrejurările noastre. Românii din era habsburgică. Prezența politică exercată de cătă unilateralitatea preferinții și sunt specific. Cultură e desădușă închinată în cerul preocupărilor sale ca într-un zid chinezesc, și se consideră dispensat, de cunoștința lucrurilor cari nu intră direct în domeniul ocupațiilor sale profesionale. Or disconsiderate sunt în deosebă: arte și literatura, cari în Bucovina au cucerit relativ puțin teren.

Motivul acestei stări de lucruri trebuie căutat în împrejurările noastre. Românii din era habsburgică. Prezența politică exercată de cătă unilateralitatea preferinții și sunt specific. Cultură e desădușă închinată în cerul preocupărilor sale ca într-un zid chinezesc, și se consideră dispensat, de cunoștința lucrurilor cari nu intră direct în domeniul ocupațiilor sale profesionale. Or disconsiderate sunt în deosebă: arte și literatura, cari în Bucovina au cucerit relativ puțin teren.

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

GEORGE VOIVDICA

Cîntec

După Heine

Din lacrimile mele amare
Ce le-am vărsat de-altă ori
Pe cîmpul dragostei curate
Pîsar strălucitoare flori...

Suspînrurile mele crude,
Năstîndu-se pînă la nori,
Devin, în noaptea liniștită,
Dulci tîrbiuri de privighetori.

De mă iubesti, copîlă dragă,
Te fac stăpînă astor flori.
Sîn-tei, la gemul tău căntă-vor
Doi, în cor, privighetori.

FLORIAN PODARU

Din „Cartea Cîntecelor”

FLORIAN PODARU

Din „Cartea Cîntecelor”

FLORIAN PODARU

Din „Cartea Cîntecelor”

FLORIAN PODARU

Din „Cartea Cîntecelor”

FLORIAN PODARU

Din „Cartea Cîntecelor”

FLORIAN PODARU

Din „Cartea Cîntecelor”

FLORIAN PODARU

Din „Cartea Cîntecelor”

FLORIAN PODARU

Din „Cartea Cîntecelor”

FLORIAN PODARU

Din „Cartea Cîntecelor”

FLORIAN PODARU

Din „Cartea Cîntecelor”

FLORIAN PODARU

Din „Cartea Cîntecelor”

FLORIAN PODARU

Din „Cartea Cîntecelor”

FLORIAN PODARU

Din „Cartea Cîntecelor”

FLORIAN PODARU

Din „Cartea Cîntecelor”

FLORIAN PODARU

Din „Cartea Cîntecelor”

FLORIAN PODARU

Din „Cartea Cîntecelor”

Operetele Salomé, Electra, Rosenkavalier, Ariadne, sunt opere de valoare, în care totuși insipidia, adesea, cedă pasul procedurilor.

Acum, după această prea sumară trecere în revistă a producției strausiene, să încercăm o apreciere imparțială atât a persoanei (calitățile morale au influențat preponderant asupra producției), cât și a operei.

OMUL.
S'a pus de multe ori întrebarea dacă bunătatea este o calitate indispensabilă a artistului? Răspunsurile au fost contradictorii. Ating această calitate deoarece tîm pare că-l lipsește lui Strauss această calitate, care a strălucit la un Bach și la un Beethoven.

Din privirea retrospectivă a operei lui Strauss te izbește, în special, un orgoliu însemnat (și de sigur legitim), un despret hotărât pentru omenire (mai puțin legitim) și în sfîrșit o voință de fier care constituie una din cele mai emnente calități